

ด่วนที่สุด

ที่ พร ๐๐๒๓.๓/ว ๔๙๗

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไซยบูรณ์
พ.ร. ๕๔๐๐๐

๙ ขันวานม ๒๕๕๘

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘

เรียน นายอำเภอทุกนาย นายนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๙๑.๓/ว ๒๕๕๘

ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๘

จำนวน ๑ ชุด

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้รับแจ้งจากการปศุสัตว์ ในการจัดทำโครงการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุก เพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ระหว่างวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ – ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ โดยให้หน่วยงานปศุสัตว์ทุกจังหวัด ดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่าง สัตว์ในพื้นที่ทุกท้องถิ่น เพื่อเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุก ซึ่งจะใช้ผลการตรวจตัวอย่างประกอบการรับรอง ให้ท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อให้การดำเนินการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุก บรรลุวัตถุประสงค์ จึงขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของกรมปศุสัตว์ในการเฝ้าระวังโรค และประชาสัมพันธ์โครงการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางชูสม รัตนนิตร)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทรศัพท์ ๐-๕๔๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๑๑

โทรสาร ๐-๕๔๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๒๕

www.pharelocal.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๙๑.๓/ว ๒๕๕๘

สำเนาจดหมายนี้ให้ทางไปรษณีย์เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เลขที่ ๕๔๖
วันที่ ๒๗ ๗.๘.๒๕๕๘

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนครราษฎร์ฯ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง โครงการผู้ราชวังโกรเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมปศุสัตว์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๓/ว ๒๕๗๐๓

ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมปศุสัตว์แจ้งว่า ได้จัดทำโครงการผู้ราชวังโกรเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่น ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ขึ้นระหว่างวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ – ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ โดยให้หน่วยงานปศุสัตว์ทุกจังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ทุกท้องถิ่นเพื่อผู้ราชวังโกรเชิงรุก ซึ่งจะใช้ผลการตรวจตัวอย่างประกอบการรับรองให้ท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้าต่อไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานผู้ราชวังโกรเชิงรุก บรรลุวัตถุประสงค์ จึงขอความร่วมมือท่านแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้ความร่วมมือกับ หน่วยงานของกรมปศุสัตว์ในการผู้ราชวังโกร และประชาสัมพันธ์โครงการผู้ราชวังโกรเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นายบรรหาร ปลัดทอง
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม
ส่วนส่งเสริมการจัดการด้านสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม
โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๕๐๐๐ ต่อ ๔๓๓๐-๓

ด่วนที่สุด
ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๗/ว ๔๕๗๐๗

49783

- ๙ พ.ย. ๒๕๕๘

กรมปศุสัตว์
ถนนพญาไท กทม. ๑๐๑๐๐

๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองห้องถีนปลดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๕๘

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองห้องถีนปลดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๕๘

ตามที่กรมปศุสัตว์ได้ทำการประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในจังหวัด เพื่อทำให้ทราบถึงสถานภาพการปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของจังหวัดและใช้กำหนดแนวทางการผลักดันให้แต่ละจังหวัดได้นำไปขับเคลื่อนสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าให้เป็นเป้าหมายแผนยุทธศาสตร์การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งในยุทธศาสตร์ที่ ๓ เรื่องการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ และตัวชี้วัดที่ ๒ ของหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ได้ระบุไว้ว่าพื้นที่ที่จะปลอดโรคพิษสุนัขบ้า จะต้องมีการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการและผลตรวจจะต้องไม่พบโรคพิษสุนัขบ้า ติดต่อกันเป็นเวลาอย่างน้อย ๒ ปี เป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่จะใช้บ่งชี้ว่าพื้นที่นั้นฯ เป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวมีส่วนช่วยสนับสนุนให้การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย กรมปศุสัตว์จึงได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองห้องถีนปลดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ขึ้นระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ โดยให้ทุกจังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ทุกห้องถีนเพื่อเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุก ซึ่งจะใช้ผลการตรวจตัวอย่างประกอบการรับรองให้ห้องถีนปลดโรคพิษสุนัขบ้าต่อไปรายละเอียดตามเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการต่อไปด้วย ขอขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

เลขรับ.....	๓๒๙๐
วันที่	๙ ๙ พ.ย. ๒๕๕๘
เวลา	

(นายอุทธ หริษาวนิท)
อธิบดีกรมปศุสัตว์

สำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์
โทร. ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๔๗๗๑-๒
โทรสาร ๐ ๒๖๕๓ ๔๘๖๓

โครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองห้องถันป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่กรมปศุสัตว์ กรมควบคุมโรค กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำแผนยุทธศาสตร์การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทในการป้องกันควบคุม และกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย ซึ่งภายใต้แผนดังกล่าวได้กำหนดกลยุทธ์และตัวชี้วัดเอาไว้เพื่อเป็นแนวทางให้แต่ละหน่วยงานได้นำไปดำเนินการตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าประสงค์ร่วมกันคือไม่ให้มีคนและสัตว์เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าอย่างยั่งยืน รวมทั้งได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า (Rabies Free Area) เพื่อให้แต่ละจังหวัดได้นำไปเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนสร้างพื้นที่ปลอดโรคในระดับพื้นที่

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ - พ.ศ.๒๕๖๗ กรมปศุสัตว์ได้ทำการประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของแต่ละจังหวัดเพื่อให้ทราบถึงสถานภาพการปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของจังหวัดว่าอยู่ที่ระดับใดจากทั้ง ๔ ระดับ คือ ระดับปลอดโรค ระดับ A ระดับ B และระดับ C ซึ่งจากผลการประเมินดังกล่าวทำให้ทราบข้อมูลเบื้องต้นที่จะหลักด้วยให้แต่ละจังหวัดได้นำไปใช้ขับเคลื่อนสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ซึ่งในยุทธศาสตร์ที่ ๑ เรื่องการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ และตัวชี้วัดที่ ๒ ของหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ได้ระบุไว้ว่าทุกพื้นที่ที่ผลการประเมินเป็นพื้นที่ระดับ A จะต้องมีการสูญเสียตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการและผลตรวจจะต้องไม่พบโรคพิษสุนัขบ้าติดต่อกันเป็นเวลากว่า ๑ ปี เป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่จะใช้บ่งชี้ว่าพื้นที่นั้นๆ เป็นพื้นที่ปลอดโรค ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวมีประสิทธิภาพ กรมปศุสัตว์จึงได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองห้องถันป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๖๖ - พ.ศ.๒๕๖๘ ซึ่งดำเนินสูญเสียตัวอย่างสัตว์ในห้องถัน เพื่อเฝ้าระวังโรคและใช้ข้อมูลผลการตรวจตัวอย่างดังกล่าวประกอบการพิจารณาปรับปรุงให้ห้องถันเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้านั้น

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ นี้ กรมปศุสัตว์ได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองห้องถันป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าต่อเนื่องจาก ๒ ปีข้างต้น โดยการสูญเสียตัวอย่างสัตว์ทุกห้องถันในทุกจังหวัด เพื่อความรอบคุ้มใน การกันหายโรคพิษสุนัขบ้าได้ในทุกห้องที่ เป็นการเพิ่มศักยภาพในการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนยุทธศาสตร์ในการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าหมดจากประเทศไทยปี พ.ศ.๒๕๖๓ ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุก เป็นการประเมินสถานการณ์สภาวะโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ต่างๆ และนอกจานนี้ข้อมูลผลการตรวจตัวอย่างจากการเฝ้าระวังเชิงรุกนี้สามารถใช้เป็นหลักฐานการประกอบการขอรับรองห้องถันปลอดโรคพิษสุนัขบ้าอีกด้วย

๓. เป้าหมาย

เก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ทุกห้องถันทั่วประเทศ (ยกเว้น อบจ.) ตามข้อมูลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถัน <http://www.dla.go.th> ณ วันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๘ จำนวนทั้งสิ้น ๗,๖๙๗ ตัวอย่าง

๔. ระยะเวลาในการดำเนินการ

ระหว่างวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

๕. แนวทางการดำเนินการ

๕.๑ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

(๑) ศึกษาโครงการ และวางแผนการดำเนินการเก็บตัวอย่างตามแผนระยะเวลางานในการเก็บตัวอย่างตามเอกสารแนบที่ ๑ และ ๒

(๒) จัดการแนวทางการดำเนินงานตามโครงการให้กับปศุสัตว์อ้างเกณฑ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการฯ

(๓) ประสาน กำกับ ติดตามและให้ความช่วยเหลือการดำเนินงานของสำนักงานปศุสัตว์อ้างเกณฑ์

(๔) การเก็บและส่งตัวอย่าง ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

- สำนักงานปศุสัตว์อ้างเกณฑ์การดำเนินงานร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ท้องถิ่น เป้าหมาย เช่น เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น สถานพยาบาลสัตว์ เครือข่ายเฝ้าระวังโรคอื่นๆ ในพื้นที่ เพื่อขอความร่วมมือในการเฝ้าระวังโรค ประชาสัมพันธ์ และประสานการเก็บตัวอย่างกับ เจ้าหน้าที่ผู้เก็บตัวอย่างจากสำนักงานปศุสัตว์อ้างเกณฑ์
- สำนักงานปศุสัตว์อ้างเกณฑ์รวมชั้นเรียนวิธีการเก็บตัวอย่างที่ถูกต้อง (เอกสารแนบที่ ๑) ให้กับ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้อง
- ชนิดสัตว์ที่เก็บตัวอย่างให้พิจารณาเก็บตัวอย่างสัตว์ที่มีโอกาสที่จะเป็นโรคพิษสุนัขบ้า เช่น สัตว์ที่แสดงอาการของโรค สัตว์ที่กัดคน สัตว์ที่ตายโดยไม่ทราบสาเหตุ สัตว์ที่ตายตามท้องถนน และสัตว์ที่อยู่บริเวณเดียวกับสัตว์ที่ป่วยเป็นโรค โดยให้เก็บตัวอย่างดังนี้ (เอกสาร แนบที่ ๑)
  - ตัวอย่างสุนัขหรือแมวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนตัวอย่างเป้าหมาย
  - ตัวอย่างสัตว์เลี้ยงสุกี้ด้วยนมนิตอื่นๆ ไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของจำนวนตัวอย่างเป้าหมาย
- สำนักงานปศุสัตว์อ้างเกณฑ์หรือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดส่งตัวอย่างไปยังสถาบันสุขภาพสัตว์ แห่งชาติและศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ๗ แห่ง
- สำนักงานปศุสัตว์อ้างเกณฑ์หรือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบันทึกข้อมูลการส่งตัวอย่างลงใน
- ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า (Thai Rabies Net: www.thairabies.net/tm) โดยให้ระบุวัตถุประสงค์การส่งตัวอย่างเป็น ตัวอย่างกรณี เฟ้ยวังโรคเชิงรุก (รับรองสถานภาพปลอดโรคพิษสุนัขบ้า)
- บันทึกจำนวนการส่งตัวอย่างในระบบ e-operation โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบ และหาก ทราบผลการตรวจวินิจฉัยให้ทำการบันทึกข้อมูลผลตรวจลงในระบบด้วย
- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดควบรวมเอกสารเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินของสำนักงานปศุสัตว์ อ้างเกณฑ์ ได้แก่ ในส่งตัวอย่าง ในตอบผล ฐานข้อมูลในระบบ Thai rabies net และระบบ e-Operation เพื่อเก็บเป็นหลักฐานความถูกของ การเบิกจ่ายงบประมาณ

- กรณีสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดให้ทำการคืนเงินรายรับสำนักควบคุม ป้องกัน และป่าบดโรคสัตว์ภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๙

๔.๔ การสอบสวนโรค

- กรณีที่พบผลบวก ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการสอบสวนโรคทางระบบวิทยาและดำเนินการควบคุมโรคตามมาตรการที่กรมปศุสัตว์ได้สั่งการไปแล้ว
- รายงานผลการสอบสวนโรคทุกตัวอย่างที่พบผลบวกทางระบบ Thai Rabies Net

๔.๕ สถานบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติและศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค

- ๑) ดำเนินการตรวจสอบตัวอย่างตามเป้าหมายที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดส่งให้ ซึ่งวางแผนการตรวจตัวอย่างตามแผนรายระยะเวลาในเอกสารแบบที่ ๑ และ ๒

๒) ตอบผลการตรวจตัวอย่างทุกตัวอย่างทางระบบThai Rabies Net (ให้ตอบโดยเฉพาะผลการตรวจส่วนรายละเอียดตัวอย่างให้สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหรือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดซึ่งเป็นผู้ส่งตัวอย่างเป็นผู้ลงชื่อนมูลในระบบThai Rabies Net)

๔.๖ สำนักงานปศุสัตว์เขต

- ๑) ตรวจสอบเป้าหมายของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบเพื่อกำกับ ติดตาม เร่งรัดให้และให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบสามารถดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งสามารถเก็บตัวอย่างตามชนิดตัวอย่าง และระยะเวลาที่ระบุในเอกสารแบบที่ ๑ และ ๒
- ๒) กรณีสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายให้ประเมินสถานการณ์ และร่วมแนวทางออกให้แก่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย
- ๓) สรุปผลวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเป็นภาพรวมของเขตโดยใช้ชี้อุบลฯระบบThai Rabies Net
- ๔) รายงานกรมปศุสัตว์ทาง email: dcontrol6@dd.dlo.th ภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๙

๔.๗ สำนักควบคุม ป้องกันและป่าบดโรคสัตว์

- ๑) วางแผน จัดทำโครงการ โดยกำหนดจำนวนเป้าหมายในการสูญเสียตัวอย่างเพื่อการรับรองสถานะ จำนวนท้องถิ่นละ ๑ ตัวอย่าง และแจ้งไปยังทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ประชุมทีมเจรจาที่เกี่ยวข้องก่อนเริ่มโครงการ เช่น สำนักงานปศุสัตว์เขต สถานบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาคเป็นต้น
- ๓) จัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเพื่อการเก็บตัวอย่างจำนวนตัวอย่างละ ๖๐๐ บาท ตามเป้าหมายที่แนบมาในเอกสารแบบที่ ๑ ไปยังสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทั่วประเทศ
- ๔) กำกับติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์เขต และห้องปฏิบัติการ
- ๕) สรุปผลวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเป็นภาพรวมทั่วประเทศเสนอกรมปศุสัตว์

๖. งบประมาณ

สำนักควบคุม ป้องกันและป่าบดโรคสัตว์สนับสนุนงบประมาณให้แก่ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สถานบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติและศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค รวมเงินงบประมาณทั้งสิ้น ๔๖๘๖,๖๐๐ บาท ดังนี้

๖.๑ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

- ค่าเก็บตัวอย่างในการส่งชาวกสัตว์เพื่อขันสูตรโรคพิษสุนัขบ้า ตัวอย่างละ ๖๐๐ บาท
รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑,๒๐๐,๖๐๐ บาท

๖.๒ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ / ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค

- ค่าตรวจตัวอย่างฯลฯ ๔๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๑๓๐,๘๐๐ บาท

๗. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักควบคุม ป้องกันและปราบปรามโรคสัตว์

๗.๒ หน่วยงานดำเนินการตามโครงการฯ

- (๑) สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ - ๙
- (๒) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ๗๗ จังหวัด
- (๓) สำนักงานปศุสัตว์ย่างกุ้งอาเภอ

๗.๓ หน่วยงานร่วมดำเนินการ/ประสานงานระดับพื้นที่

- (๑) เทศบาล/อบต./องค์การบริหารส่วนจังหวัด/เมืองพัทยา
- (๒) สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑-๑๒
- (๓) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
- (๔) สำนักงานสาธารณสุขอาเภอ
- (๕) สถานีอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ท่องถิ่นเป้าหมายมีข้อมูลการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ประกอบการรับรองสถานภาพปลอดโรคพิษสุนัขบ้าต่อไป

ลงชื่อ ..... ผู้เสนอโครงการ

(นายประภาส ภิญโญชัย)

ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกันและปราบปรามโรคสัตว์

ลงชื่อ ..... นิติวิทย์ ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายสรวิศ ชาณีโต)

รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

ลงชื่อ ..... ผู้อนุมัติโครงการ

(นายอัญชลี หริษาวนะ)

อธิบดีกรมปศุสัตว์

เป้าหมายการส่งตัวอย่างและงบประมาณโครงการเฝ้าระวังเชิงรุกรองท้องถิ่นปศุสัตว์โรคพิษสุนัขบ้า ปี2559

ปทช.กรุงเทพฯ	40	10	50	10,000	-	10,000
ปทช.นนทบุรี	36	9	45	9,000	-	9,000
ปทช.ปทุมธานี	51	13	64	12,800	-	12,800
ปทช.อุบลราชธานี	126	31	157	31,400	-	31,400
ปทช.อ่างทอง	51	13	64	12,800	-	12,800
ปทช.สิงห์บุรี	100	25	125	25,000	-	25,000
ปทช.สิงห์บุรี	33	8	41	8,200	-	8,200
ปทช.ชัยนาท	47	12	59	11,800	-	11,800
ปทช.สระบุรี	86	22	108	21,600	-	21,600
ปทช.สมุทรปราการ	38	10	48	9,600	-	9,600
ปทช.ชลบุรี	78	19	97	19,400	-	19,400
ปทช.ระยอง	54	13	67	13,400	-	13,400
ปทช.ฉันทบุรี	65	16	81	16,200	-	16,200
ปทช.ตราด	34	9	43	8,600	-	8,600
ปทช.ฉะเชิงเทรา	86	22	108	21,600	-	21,600
ปทช.ปราจีนบุรี	55	14	69	13,800	-	13,800
ปทช.นครนายก	36	9	45	9,000	-	9,000
ปทช.สระแก้ว	52	13	65	13,000	-	13,000
ปทช.นครราชสีมา	266	67	333	66,600	-	66,600
ปทช.บุรีรัมย์	166	42	208	41,600	-	41,600
ปทช.อุบลราชธานี	138	34	172	34,400	-	34,400
ปทช.ศรีสะเกษ	173	43	216	43,200	-	43,200
ปทช.อุบลราชธานี	190	48	238	47,600	-	47,600
ปทช.ยโสธร	70	17	87	17,400	-	17,400
ปทช.ชัยภูมิ	114	28	142	28,400	-	28,400
ปทช.อ่างทองเจริญ	50	13	63	12,600	-	12,600
ปทช.หนองบัวลำภู	54	13	67	13,400	-	13,400
ปทช.ชลบุรี	179	45	224	44,800	-	44,800
ปทช.อุตรดิตถ์	144	36	180	36,000	-	36,000
ปทช.เลย	80	20	100	20,000	-	20,000
ปทช.หนองคาย	54	13	67	13,400	-	13,400
ปทช.มหาสารคาม	114	28	142	28,400	-	28,400
ปทช.กาฬสินธุ์	120	30	150	30,000	-	30,000
ปทช.สกลนคร	112	28	140	28,000	-	28,000

ปทช.นครพนม	82	21	103	20,600	-	20,600
ปทช.มุกดาหาร	43	11	54	10,800	-	10,800
ปทช.ปีบาก	47	12	59	11,800	-	11,800
ปทช.ร้อยเอ็ด	162	40	202	40,400	-	40,400
ปทช.เชียงใหม่	168	42	210	42,000	-	42,000
ปทช.ลำปูน	46	11	57	11,400	-	11,400
ปทช.ลำปาง	83	21	104	20,800	-	20,800
ปทช.แม่ฮ่องสอน	66	17	83	16,600	-	16,600
ปทช.ป่าน	79	20	99	19,800	-	19,800
ปทช.พะเยา	57	14	71	14,200	-	14,200
ปทช.เชียงราย	115	29	144	28,800	-	28,800
ปทช.แม่จัน	39	10	49	9,800	-	9,800
ปทช.อุตรดิตถ์	63	16	79	15,800	-	15,800
ปทช.นครสวรรค์	114	28	142	28,400	-	28,400
ปทช.อุทัยธานี	50	13	63	12,600	-	12,600
ปทช.กำแพงเพชร	71	18	89	17,800	-	17,800
ปทช.พาก	54	14	68	13,600	-	13,600
ปทช.สุโขทัย	72	18	90	18,000	-	18,000
ปทช.พิษณุโลก	81	20	101	20,200	-	20,200
ปทช.พิจิตร	82	20	102	20,400	-	20,400
ปทช.เพชรบูรณ์	102	25	127	25,400	-	25,400
ปทช.ราชบุรี	89	22	111	22,200	-	22,200
ปทช.กาญจนบุรี	97	24	121	24,200	-	24,200
ปทช.นราธิวาส	93	23	116	23,200	-	23,200
ปทช.สุราษฎร์ธานี	30	7	37	7,400	-	7,400
ปทช.สุพรรณบุรี	28	7	35	7,000	-	7,000
ปทช.เพชรบุรี	67	17	84	16,800	-	16,800
ปทช.ประจวบคีรีขันธ์	48	12	60	12,000	-	12,000
ปทช.อุทัยธานี	101	25	126	25,200	-	25,200
ปทช.นราธิวาส	147	37	184	36,800	-	36,800
ปทช.กรุงเทพฯ	49	12	61	12,200	-	12,200
ปทช.พังงา	41	10	51	10,200	-	10,200
ปทช.ภูเก็ต	14	4	18	3,600	-	3,600
ปทช.สุราษฎร์ธานี	110	27	137	27,400	-	27,400
ปทช.ระนอง	24	6	30	6,000	-	6,000
ปทช.ชุมพร	62	16	78	15,600	-	15,600
ปทช.ครังสี	79	20	99	19,800	-	19,800

ปทช.พัทลุง	58	15	73	14,600	-	14,600
ปทช.สงขลา	236	89	245	-	-	-
ปทช.สตูล	112	28	140	28,000	-	28,000
ปทช.ปัตตานี	33	8	41	8,200	-	8,200
ปทช.ยะลา	90	23	113	22,600	-	22,600
ปทช.นราธิวาส	50	13	63	12,600	-	12,600
รวมทั้งหมด	622	150	797	-	-	-
สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ	570	143	713	-	285,200	285,200
ศวพ.ภาคตะวันออก จ.ชลบุรี	498	125	623	-	249,200	249,200
ศวพ.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(หนองคาย) จ.หนองคาย	1,167	292	1,459	-	583,600	583,600
ศวพ.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(อุดรธานี) จ.อุดรธานี	1,190	298	1,488	-	595,200	595,200
ศวพ.ภาคเหนือ(ตอนบน) จ.ลำปาง	654	163	817	-	326,800	326,800
ศวพ.ภาคเหนือ(ตอนล่าง) จ.พิษณุ	689	172	861	-	344,400	344,400
ศวพ.ภาคตะวันตก จ.ราชบุรี	552	138	690	-	276,000	276,000
ศวพ.ภาคใต้ จ.นครศรีธรรมราช	941	235	1,176	-	470,400	470,400

* ดำเนินการด้วย หมายถึงดำเนินการใน การเก็บตัวอย่าง เช่น ดำเนินการสืบสืบ ดำเนินการ

** ดำเนินการด้วย หมายถึง ดำเนินการทุกขั้นตอนในการตรวจสอบตัวอย่าง

ເຫດສະນັບ 2

ເປົ້າມາຍກາຮ່ອງທົວຢາງແລະຈຳນວນພາຍໃຕ້ການຄວບຄ່າງການທີ່ໄດ້ຮັບຮ່ວມມືດ້ວຍພະລິການໃນປີ 2559

ເຫດສະນັບ	ເມືອງ	ເປົ້າມາຍກາຮ່ອງທົວຢາງ		ຈຳນວນພາຍໃຕ້		ເປົ້າມາຍກາຮ່ອງທົວຢາງ		ຈຳນວນພາຍໃຕ້	
		ເປົ້າມາຍກາຮ່ອງທົວຢາງ	ຈຳນວນພາຍໃຕ້	ເປົ້າມາຍກາຮ່ອງທົວຢາງ	ຈຳນວນພາຍໃຕ້	ເປົ້າມາຍກາຮ່ອງທົວຢາງ	ຈຳນວນພາຍໃຕ້	ເປົ້າມາຍກາຮ່ອງທົວຢາງ	ຈຳນວນພາຍໃຕ້
ປະຈ.ກຽມເພດ	50	5	5	6	5	5	6	6	6
ປະຈ.ແນຫບຸກ	45	5	5	5	5	5	5	5	5
ປະຈ.ເປົ້ານອນດັບ	64	7	7	7	7	7	7	7	8
ປະຈ.ອຸນຫະຍາ	157	18	18	17	17	17	18	18	17
ປະຈ.ອໍາຈາກໂຮງ	64	7	7	7	7	7	7	8	7
ປະຈ.ສັພຸກ	125	14	14	14	14	14	14	13	14
ປະຈ.ສິ່ງພົງກ	41	5	5	5	5	4	4	4	4
ປະຈ.ຫຼືນາຫາ	59	6	6	7	7	7	6	7	7
ປະຈ.ສະບູກ	108	12	12	12	12	12	12	12	12
ປະຈ.ສົມຫຼວງ									
ປະຈ.ສົມຫຼວງປະກາດ	48	5	5	5	5	5	6	6	6
ປະຈ.ຫຼວມ	97	11	11	11	11	11	11	10	10
ປະຈ.ຮະບອອ	67	8	8	7	7	8	8	7	7
ປະຈ.ວັນທີ	81	9	9	9	9	9	9	9	9
ປະຈ.ຕັກ	43	4	5	5	5	5	4	5	5
ປະຈ.ຈະຫຼາກ	108	12	12	12	12	12	12	12	12
ປະຈ.ປາກົນບູນ	69	8	7	8	8	7	7	8	8
ປະຈ.ນາງນາມ	45	5	5	5	5	5	5	5	5
ປະຈ.ສະບູກ	65	7	7	7	7	7	8	8	8

序號	地名	1950-51		1951-52		1952-53		1953-54		1954-55	
		耕地面積	耕種面積								
1	บก.นราธิสมາ	333	37	37	37	37	37	37	37	37	37
2	บก.บุรีรัมย์	208	23	23	23	23	23	23	23	23	23
3	บก.ศรีสะเกษ	172	19	19	19	19	19	19	19	19	19
4	บก.หนองคาย	216	24	24	24	24	24	24	24	24	24
5	บก.อุบลราชธานี	238	26	26	26	27	27	27	27	27	26
6	บก.ชัยภูมิ	87	10	10	10	10	10	9	9	9	10
7	บก.ชัยภูมิ	142	16	16	16	15	16	16	16	15	16
8	บก.อุบลราชธานี	63	7	7	7	7	7	7	7	7	7
9	บก.หนองบัวลำภู	67	8	8	8	8	7	7	7	7	7
10	บก.หนองบัวลำภู	224	24	25	25	25	25	25	25	25	25
11	บก.อุดรธานี	180	20	20	20	20	20	20	20	20	20
12	บก.เชียง	100	11	11	11	11	11	11	11	11	11
13	บก.หนองคาย	67	7	8	7	7	7	7	8	8	8
14	บก.มหาสารคาม	142	16	15	16	15	16	16	16	16	16
15	บก.กำแพงเพชร	150	17	16	17	17	17	17	16	17	16
16	บก.สกลนคร	140	15	15	15	15	16	16	16	16	16
17	บก.นongบุน	103	12	12	12	11	11	11	11	11	11
18	บก.มุกดาหาร	54	6	6	6	6	6	6	6	6	6
19	บก.ปัตตานี	59	6	6	6	6	7	7	7	7	7
20	บก.ร้อยเอ็ด	202	23	23	22	23	22	22	23	22	22
21	บก.เตี้ยมใหญ่	210	23	23	24	23	23	24	23	24	24

การขันสูตรโรคพิษสุนัขบ้า

กลุ่มไวรัสสัตว์ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ

วิธีการตรวจวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้าในห้องปฏิบัติการ มี 2 วิธี คือ

1. การตรวจด้วย Fluorescent antibody technique (FAT) เป็นวิธีการตรวจโรคพิษสุนัขบ้าโดยใช้ antibody ต่อเชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้าที่ติดต่อกันด้วยสารเรืองแสง Fluororescein Isothiocyanate (FITC) จับกับ antigen ของไวรัสโรคพิษสุนัขบ้าจากสมองของสัตว์ที่สงสัยว่าเป็นโรคพิษสุนัขบ้า เกิดปฏิกิริยา antigen-antibody complex เมื่อยกถุงกล่องจุลทรรศน์จะพบว่าบริเวณที่มีเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้าอยู่จะเป็นจุดเรืองแสงสีเขียว

2. Mouse Inoculation Test (MIT) เป็นการตรวจโดยการฉีดเชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้าเข้าหนูขาว ถ้าสมองสัตว์ที่ส่งตรวจมีเชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้า หนูขาวจะเริ่มแสดงอาการป่วยประมาณวันที่ 5 หลังจากฉีด และตายภายใน 10-14 วัน เก็บตัวอย่างสมองตัวหนูขาว ที่ตายมาตรวจด้วยวิธี FAT เพื่อยืนยันผล ถ้าหนูขาวไม่ตายควรเพื่อต่อการเป็นเวลา 21-28 วัน

การเก็บและส่งซากสัตว์เพื่อตรวจวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้า

การเก็บและส่งซากสัตว์เพื่อตรวจวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้าที่ถูกต้องที่สุด นับว่ามีความสำคัญเป็นอันดับแรกต่อการตรวจวินิจฉัยโรค หากส่งซากหรือส่วนหัวของสัตว์ด้วยวิธีที่ไม่ถูกต้อง จะทำให้ผลการตรวจวินิจฉัยผิดพลาดได้ วิธีที่ถูกต้องควรปฏิบัติตามนี้

1. การเก็บตัวอย่าง

- 1) ถ้าเป็นสัตว์เล็ก เช่น แมว กระต่าย กระรอก กระแต หมู ๆ ส่งได้ทั้งตัว
- 2) ถ้าเป็นสัตว์ใหญ่ เช่น สุนัข สุกร โค กระปือ แพะ แกะ ม้า ฯลฯ ให้ตัดเฉพาะส่วนหัวเชิดท้ายทอย (ระหว่างกระโนโลกศีรษะและกระดูกคอ) โดย
  - 2.1) ผู้ตัดต้องมีมีบาดแผลหรือมือ
  - 2.2) ใช้มีดคมๆ หรือใบมีดโกนใหม่ๆ
  - 2.3) สวมถุงมือยางที่ป้องกันมือได้ ถ้าไม่มีถุงมือยางอาจใช้ถุงพลาสติกใส่สองชั้น ถ้าถุงมือขาดหรือถุงพลาสติกขาดระหว่างตัดหัว ให้ถางมือด้วยน้ำสะอาดและสบู่คลายฯ ครั้ง
  - 2.4) มีดหรืออุปกรณ์ที่ต้องการเก็บไว้ใช้ครั้งต่อไป ให้ทำลายเชือထันในน้ำเดือดนาน 10 นาที
  - 2.5) ซากสัตว์ ถุงมือ หรือถุงพลาสติกให้ทำลายโดยวิธีเผาหรือผิงสักก่อนน้อย 50 เมตร

2. วิธีการส่งตัวอย่าง

- 1) นำตัวสัตว์ หรือหัวสัตว์ใส่ถุงพลาสติกหนาหลายชั้น รวมปากถุงปิดพับแล้วตัดยางให้แน่น
- 2) ห่อตัวยกระดานหนังสือพิมพ์หนาๆ และใส่ถุงพลาสติกทราบปากถุงปิดพับแล้วตัดยางให้แน่น
- 3) ใส่ถุง กล่องพลาสติก กล่องโฟม กระติกน้ำแข็ง หรือภาชนะโลหะ ใส่น้ำแข็งรองกันประมาณ 1/4 ของภาชนะ นำห่อตัวสัตว์ หรือหัวสัตว์ใส่ลงไป เท่าน้ำแข็งกลบทับไปเต็มพอที่จะปิดฝ่าภาชนะได้อย่างมิดชิดและแน่น
- 4) ห้ามแขวนฟอร์มาลินเพาะถ้าน้ำยาเข้าสมองจะทำให้เนื้อสมองแข็งไม่สามารถนำมาระจัดได้
- 5) รีบนำส่งห้องปฏิบัติการตรวจวินิจฉัยโรคที่ใกล้ที่สุดภายใน 24 ชั่วโมง

อ้างอิง: http://www.dld.go.th/niah/index.php?option=com_content&view=article&id=19:labrabies&catid=3:labdiagnosis&Itemid=99